N°. 3205 | 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG 16 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 14 November.

Welke felle strijd het Katholicismus, en alles wat door het Katholicismus is voortgebragt, ook worde aangedaan, is er toch eene zaak, welke de heftigste bekampers met rust laten, eene uiting van den geest, die de Katholieke Kerk bezielt, waartegen men de goedheid heeft de wapenen niet aan te gorden. Wij bedoelen de liefde-zusters. Het is waar dat wij nu en dan, door sommige pariaas der dagbladpers, als de *Waakzaamheid*, de *Fakkel* en anderen, in de radeloosheid hunner onmagt, een poging hebben zien beproeven om slijk te werpen op het kleed dier edele vrouwen, maar nooit hebben wij bij ernstige protestantsche schrijvers, zelfs bij hen niet, welke in de keus hunner wapenen niet dikwijls van kieschheid blijk geven, een woord ontmoet van haat of vergruizing tegen de reinste verpersoonlijking van de christelijke liefde. Welligt dat soms een warm gevoel van dankbaarheid de pen terughield, want menig Protestant heeft van de katholieke Zuster troost en opbeuring ontvangen in ziekten en smarten, en wie zal zeggen, of niet sommigen door haar liefderijke zorgen den dood ontkomen zijn?

Men begreep dat het Katholicismus in de liefde-zuster een voorregt op het Protestantismus bezit, dat niet te ontkennen viel. Men begon haar te bewonderen en te vereeren, en die bewondering en vereering was niet ijdel, maar rijpte tot een poging om haar na te volgen. Ongetwijfeld, dat denkbeeld was schoon, en dat streven om de Katholieke Kerk te evenaren in hetgeen zij verhevens heeft voortgebragt, ontnam aan den wedijver zijn onedelen aard, en bragt liefde in de harten, waar vroeger de haat had geheerscht. Was het ernst met dat streven? Wij gelooven het. Kon dat streven ooit een bevredigende uitkomst schenken? Wij betwijfelden dit van den beginne.

De pleegzusters der Protestanten, wij hebben het geleerd uit wat wij met eigen oogen dikwijls zagen gebeuren, zijn niet veel meer dan gewone zieken-oppasters, en daarvan zoo door een stemmiger kleed, als door meerdere gegoedheid, onderscheiden. Zij leenen zich, maar wijden zich niet toe. In dit laatste ligt het onderscheid.

En al wisten wij het niet uit hetgeen wij om ons heen waarnamen, de geschiedenis der laatste jaren heeft zich met de taak belast om helder in het licht te stellen hoe moeijelijk het is de protestantsche zieken-verpleegsters te vormen.

Dezer dagen is te Londen de derde uitgaaf verschenen van een werkje getiteld:

»De oostersche hospitalen en de engelsche pleegzusters; het verhaal van een jaar ondervinding in de hospitalen van Koulali en Scutari." (1)

Dit verhaal is geschreven door een der gezellinnen van miss Nigthingale, welke, zoo als men weet, in Oktober 1854 naar het Oosten vertrok, om den engelsche soldaten die zorgen en hulp te verschaffen, welke hun fransche wapenbroeders van de katholieke liefde-zusters genoten.

De schrijfster verhaalt, met eene zeldzame onpartijdigheid, de droevige geschiedenis der mislukte onderneming van miss Nightingale, en komt er ten slotte harer beschouwingen onverholen voor uit, dat de protestantsche pleegzusters alle vereischten misten voor het groote liefdewerk, dat zij ondernomen hadden. Deze getuigenis is des te meer van belang, omdat de schrijfster gelegenheid had de katholieke liefde-zusters gade te slaan, waarvan er zich tien onder miss Nightingale's gezellinnen bevonden, en dus tusschen deze en haar geloofsgenooten vergelijkingen maken.

Ziehier, in s' schrijfsters eigen woorden wedergegeven, welke uitkomst die vergelijking opleverde:

»Men moet toegeven, dat de meerdere voortreffelijkheid der katholieke liefde-zusters (*sisters of mercy*) boven alle andere zieken-verpleegsters (*nurses*) in het oog vallend was. De statistieken kunnen het reeds bewijzen, maar het is door bijna allen erkend geworden, welk hun geloof of denkwijze ook waren. Voor de liefde-zusters was het verzorgen der zieken geen nieuwheid, in het vuur der geestdrift ondernomen. Voor de armen te leven was sedert lange jaren het besluit van haar hart. Om deze reden hadden zij de voorbereiding van een noviciaat van twee en een half jaar ondergaan, gedurende welken tijd zij zich alleen bezig hielden met wat zij later te doen, te onderwijzen of voor te schrijven zouden hebben. Van daar die volmaakte eenheid in haar liefdewerk en de groote gemakkelijkheid waarmede de eene opvatte, wat de andere verpligt was te laten varen."

Nu houde men in het oog dat de *nurses*, welke miss Nigthingale vergezelden, nog de beste waren, die men had kunnen vinden, en dat miss Nigthingale-zelve ze in de verhouding van elf tot zestig, uit het aantal gekozen had, dat zich aanbood. Van welken aard de anderen moeten geweest zijn, kan men afleiden uit de volgende woorden der schrijfster, waarin zij van het londensche hospitaal spreekt:

»De soberheid, zeide een der artsen van het hospitaal, is alles wat ik van de pleegzusters hopen kan. De kommissiën van onderzoek hebben afschuwelijke trekken van haar ontaarding aan den dag gebragt. Het lijden der zieken is verzwaard geworden door slechte behandeling, harde woorden en het gemis aan die liefderijke belangstelling, welke zij te huis zouden ondervonden hebben.

»Men hoort meer kwaad in een uur in een gasthuis van Londen, dan in een jaar in de militaire hospitalen."

Wanneer men die getuigenissen leest, uit een opregt hart gevloeid, dan kan men er zich niet over verwonderen, dat miss Nightingale weldra niemand meer over had om haar ter zijde te staan, dan de tien katholieke Zusters, welke zich bij haar aangesloten hadden, en twee of drie bestuurderessen. Wij hebben het altijd in miss Nightingale bewonderd, dat haar moed stand heeft gehouden, niet slechts tegen de groote, van hare taak onafscheidelijke, bezwaren, maar tegen het smartelijk gevoel van teleurstelling, dat haar gemoed gekweld moet hebben, toen zij de onderneming, waaraan zij zich met al de krachten harer edele ziel had toegewijd, geheel mislukken zag. In al den lof, in al de toejuichingen, waarmede de engelsche natie haar te gemoet trad bij haar terugkeer, was geen woord te veel, geene betuiging onverdiend; maar dikwijls hebben wij ons afgevraagd, waarom men geen enkele *meeting* heeft gehouden, geen enkel woord van dankbaarheid uitgesproken voor de katholieke gezellinnen van de bewierookte vrouw, wier verheven deugd zij trouwens-zelve openlijk prees? Was het welligt dat men instinktmatig gevoelde, dat de katholieke zusters overal en bij menigte te vinden waren, terwijl men in miss Nightingale iets eenigs — eene uitzondering verheerlijkte?

Bovendien hebben de katholieke liefde-zusters geen lof noch toejuiching noodig. Zij kunnen die niet slechts ontbeeren, maar schuwen ze zelfs. Gewoonlijk als de zieke, dien zij verpleegd hebben, genoeg in beterschap is toegenomen om haar te kunnen danken voor zijn herstel, komt eene andere haar vervangen aan zijn legerstede. Zij ontvlugten zijn dankbaarheid. Het is haar eer, en het is haar kracht, dat niet de wereld, maar God alleen haar loonen zal.

Hierin ligt het gansche geheim opgesloten der zelfverloochenende deugd van de katholieke liefde-zuster. Hierin vindt men tevens de reden, waarom de protestansche pleegzuster haar niet ligtelijk evenaren zal. Miss Nightingale-zelve is op dien regel geen uitzondering. Het is waar, haar christelijk gemoed, door een edele geestdrift bezield, heeft de taak, welke zij zich had opgelegd, en die veel zwaarder viel dan zij zich had voorgesteld, tot het einde toe met taai geduld en onwrikbare volharding ten uitvoer gelegd. Maar zou zij kracht genoeg bezeten hebben om in plaats van bestuurderesse, als de minste der zusters naar het Oosten te gaan? Zou zij der wereld genoeg afgestorven wezen, om niet eenige maanden, maar jaren lang en haar gansche leven aan de nederige taak van eene gewone ziekenverpleegster te wijden, zonder den lof der wereld en soms onder hare miskenning?

Wij verwachten het niet, daar wij weten dat het Protestantismus dit alles niet kan voortbrengen, en toch dit alles is noodig om de liefde-zuster te vormen, welker hoogte miss Nightingale nooit heeft bereikt. En nog is miss Nightingale een zeer zeldzame uitzondering. Men heeft te Londen uit gelden door ruime vrijwillige inschrijvingen verzameld, een instelling opgerigt om protestantsche pleegzusters te vormen. Het zal ons verheugen en verbazen, zoo die instelling ooit een tweede miss Nightingale oplevert; maar zeker is het dat de katholieke liefde-zuster daaruit nimmer een mededingster te voorschijn zal zien treden, welke haar evenaart. En op de vraag, waarom niet? antwoorden wij met de volgende woorden van de boven aangehaalde protestantsche schrijfster:

»Deze taak..... kan slechts wèl vervuld worden door vrouwen, die lange jaren van voorbereiding hebben doorleefd; die de zaken dezer wereld kunnen verlaten om zich den bedrukten toe te wijden; die gereed staan een dagelijksch offer te brengen van haar ziel en ligchaam, en in dit offer haar vreugde en vertroosting vinden; die geen andere begeerten hebben dan Hem na te volgen welke gekomen is, »»niet om gediend te worden, maar om te dienen.""

(1) Eastern hospitals and english nurses; the narrative of twelve months' experience in the hospitals of Koulali and Scutari, by a lady volunteer.

De engelsche bladen bevatten de volgende telegrafische depêche, door admiraal Lyons en den konsul Craig uit Clagliari overgezonden. Zij volgt hier in haar geheel. Naast eenige herhalingen van reeds bekende feiten, zal men er nieuwe bijzonderheden in vinden:

De *Pottinger* is den 2den te Suez aangekomen. Deze boot heeft Bombay den 18den Oktober verlaten. Delhi, dat den 20sten September in onze handen viel, werd den 21sten volledig bezet en de vijand geheel er uit verdreven. Bij de bestorming op den 14den, werden 61 officieren en 1178 manschappen, zijnde een derde der stormkolonnes, gedood of gewond.

De generaal Nicholson is den 21sten aan zijne wonden overleden.

De Koning van Delhi, naar men zegt 90 jaren oud, heeft zich aan kapitein Hodson en zijne ruiterij overgegeven op ongeveer 15 mijlen ten zuiden van Delhi. Hij was vergezeld van zijne meest begunstigde vrouw. Hun leven werd gespaard. Twee zijner zonen en een kleinzoon werden eveneens door kapitein Hodson gevangen genomen, op ongeveer vijf mijlen van Delhi; zij werden op de plaats-zelve doodgeschoten en hunne lijken naar de stad teruggebragt, waar zij op het policie-bureau werden ten toon-gesteld.

Twee mobiele kolonnes werden den 21sten uit Delhi afgezonden om den vijand te vervolgen.

Uit tijdingen van Agra blijkt, dat eene kolonne de omstreken van Allyghur bereikt heeft, en de andere die van Muttra op den 28sten September.

Generaal Havelock trok van uit Campoor den 19den September den Ganges over en ontzette het fort van Lucknow den 25sten, juist toen het ondermijnd was en de belegeraars gereed waren het in de lucht te laten springen.

Den 26sten werden de retranchementen van den vijand bestormd, en op den 29sten werd een groot gedeelte der stad ingenomen; 450 Engelschen werden gedood of gewond. Generaal Neil werd gedood.

Bij Nassick, in het prezidentschap Bombay, vond een kleine opstand plaats, bij de onderdrukking waarvan de luitenant Henry van de Ahmederagger politie gedood werd.

Troepen uit Madras hadden de muiters van het 53e regiment bij Kemplee geslagen en 150 hunner gedood.

Een inboorling van Rider en een Sepoy, schuldig bevonden aan verraad, werden den 15den Oktober te Bombay voor den mond van het kanon gebonden en op die wijze ter dood gebragt.

In den Punjaub, tusschen Moulton en Lahore hebben eenige rooverstammen onlusten te weeg gebragt, doch deze onlusten schijnen onderdrukt te zijn.

Bij de beantwoording van de bedenkingen betreffende de wet op de middelen voor 1858 heeft Z. Exc. de minister eenige wijziging gebragt in de vermelding der koloniale bijdragen en dezelve aangewezen op het batig

slot voor het dienstjaar 1857. Z. Exc. heeft tevens aangekondigd, dat uit die bron voorloopig eene som van niet minder dan *zeven millioenen* tot amortizatie van schuld kan worden aangewend, en dat een wetsontwerp daartoe in gereedheid wordt gebragt.

In 't antwoord der Regering op het kamer-verslag over hoofdstuk XI (*koloniën*) komt o. a. 't volgende voor:

Ofschoon de Kamer in haar votum, op den 2 Mei 1857 nagenoeg algemeen hare overtuiging heeft gesproken, dat het reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië eene herziening behoort te ondergaan, is het er evenwel verre af dat eenstemmigheid van inzigten omtrent den aard en de strekking dier herziening dat votum te weeg bragt. — Intusschen heeft de Regering over deze zaak met den goev.-gen. eene briefwisseling begonnen.

Er is een ontwerp van wet tot inkoop van schuld thans bij de Tweede Kamer ingekomen. Het strekt om tien millioen vijf honderd vijftien gulden te amortizeeren.

Wij lezen in de *Utr. Courant:*

»Prof. Vreede verzoekt ons aan den utrechtschen *Coriolanus* in de *Amersfoortsche Ct.* en aan andere pseudonyme en anonyme schotschrijvers te willen aankondigen, dat hij hun niet te woord zal staan. — Het blijft hun vrij en onverlet zeker voorval te Gorinchem van de maand Oktober 1832 naar lust op te halen en daardoor het bewijs te leveren, dat de 23jarige advokaat even onbeschroomd als de hoogleeraar van 1857 zijne overtuiging heeft uitgesproken, zonder lief of leed te ontzien.

»De *Amersf. Cour.* schijnt trouwens tot die soort van bladen te willen gaan behooren, aan welker geschrijf geen fatsoenlijk man meer eenige waarde hecht."

Ziehier eene kuriositeit van kwakerschen geloofsijver, in den vorm van een adres aan de goevernementen:

»Drie gemagtigden van het genootschap der Vrienden (kwakers) in Engeland, de heeren R. Forster, Th. Norton en W. Ball, hebben aan de Regering en aan de leden der Staten-Generaal een stuk toegezonden, hoedanig zij aan alle goevernementen en vertegenwoordigers in Europa hebben gerigt, en zijnde een beroep op de gewetensvrijheid, hetwelk in de jaarlijksche bijeenkomst der kwakers te Londen, in 1856 is opgesteld. Daarin wordt de gewetensvrijheid voorgedragen als op het Evangelie gegrond, zoowel in deszelfs algemeenen geest als in het voorbeeld en de lessen des Zaligmakers. In de hoofdles: Geef Gode wat Godes en den Keizer wat des Keizers is, vinden de adressanten den grondslag voor alle geloofsvrijheid; zij gelooven vastelijk, dat de erkenning daarvan tot bevordering van geestelijk en stoffelijk welzijn strekt, en het getal regtgeaarde, trouwe burgers daardoor vermeerdert, burgers, die in het genot van geestelijke vrijheid, hunne verpligtingen voor God en medemenschen vervullen en den staat, waarin zij leven, de hechtste waarborgen geven. Zij achten zich verpligt die waarheden te helpen verspreiden en van daar hun, op godsdienstige en maatschappelijke gronden steunend, adres, dat door den heer Joseph Thorp, sekretaris, den 9 Sept. jl. geteekend is."

In de *Prov. Friesche Cour.* leest men het volgende:

»Wij kunnen met zekerheid melden, dat op den 27sten Okt. jl. eene fransche maatschappij, vertegenwoordigd door den graaf du Hamel c. s., die, vergezeld door den Franschen ambassadeur, baron André, eene audientie bij Z. Exc. den Min. van Binnenl. Zaken heeft gehad, een aanbod aan de Hooge Regering gedaan heeft, om de voorloopige koncessie, vroeger aan den heer Dull, te Almelo, verleend, met onderstaande wijziging definitief te maken, wanneer n.l. het goevernement eene subsidie zal toestaan van tien millioen gulden.

De lijnen, bij die wijziging bedoeld, zijn de volgende: *a.* van Harlingen, Leeuwarden, Groningen tot aan de grenzen van Hannover bij Leer; *b.* van Groningen, Assen naar Meppel; *c.* van Leeuwarden, Heerenveen, Steenwijk, Zwolle naar Kampen; *d.* van Zwolle, Raalte, Almelo tot aan de grenzen van Hannover in de rigting van Rheine; *e.* van Raalte, Deventer, Zutphen naar Arnhem. Deze lijnen hebben eene gezamenlijke lengte van 512 Nederl. mijlen.

De *Leydsche Cour.* herinnert, dat het in deze maand 200 jaren geleden is, dat de trekvaart tusschen Haarlem en Leyden tot stand gekomen en de eerste trekschuit in die nieuwe vaart van wal gestoken is. Tot gedachtenis aan die voor beide steden toen zoo gewigtige gebeurtenis werd er eene zilveren gedenkpenning vervaardigd, waarvan een exemplaar in het munt- en penning-kabinet der leydsche Hoogeschool gezien kan worden. Den 22sten Mei 1656 werd de te graven vaart aanbesteed, den 26sten Julij deszelfden jaars met plegtigheid de eerste spadesteek gedaan, en op den 1sten November 1657 werd de dienst der trekschuiten tusschen de twee steden geopend. (Zie van Loon Nederl. Historiepenningen 2de d. bl. 410.)

In de laatste gehouden zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden (kamer van burgerlijke zaken) heeft de heer prokureur J. van den Burgh konklusie genomen in de zaak van den heer Mr. C. C. E. d'Engelbronner tegen den Staat der Nederlanden. Namens den eischer werd gekonkludeerd, dat bij arrest van den Raad de gedaagde zal worden veroordeeld om hem uit te betalen eene som van *f* 471.25, als 1e termijn van het hem verschuldigd wachtgeld, als eervol ontslagen sekretaris-generaal bij het departement van Justitie, onder voorbehoud zijner verdere regten op de reeds verschenen of nog te verschijnen termijnen. Namens den Staat der Nederlanden werd door den heer prokureur Mr. J. G. A. Clant gekonkludeerd tot ontzegging van den eisch, met veroordeeling van den eischer in de kosten. De pleidooijen zijn bepaald op 19 Februarij e. k.

Bij den minister van Finantiën zijn ontvangen twee koupons, te zamen groot *f* 4.95, door een onbekende, onder het postmerk 's Hertogenbosch van den 11 dezer, tot voldoening van successieregt ingezonden.

Z. M. heeft herbenoemd tot griffier bij het kantongeregt te Gennep, F. F. Schreuder; verleend de volgende pensioenen: H. Kuyper, prov. dir. der dir. bel, in- en uitg. regten en acc. in Zeeland, *f* 2766; J. L. van Schayk, kontr. der 1e kl. van de dir. bel., in- en uitg. regten en acc. te Heerenveen, *f* 1246; erkend als konsuls van Groot-Brittannië, respektivelijk voor Suriname en op Curaçao, D. C. Munro en D. A. Jesurun; goedgekeurd de benoeming tot vice-konsul voor Bornholm en de Erwtholmen (Christiansoër) M. J. Munch.

's GRAVENHAGE, 13 Nov. Heden heeft het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland, Kamer van strafzaken, onder voorzitterschap van den prezident, den heer Mr. J. A. Philipse, uitspraak gedaan in de zaak van Jan Edel, oud 44 jaren, koopman en schipper, wonende te Dordrecht, beschuldigd van moedwillige brandstichting in een gebouw, waardoor menschenlevens in gevaar konden worden gebragt. Bij een zeer breed gemotiveerd arrest heeft het Hof als bewezen aangenomen, dat de besch. de dader van deze brandstichting is geweest, en is hij schuldig verklaard aan de misdaad, hem te laste gelegd, en te dier zake veroordeeld tot de straffe des doods, uit te voeren binnen de stad Dordrecht.

— Op verschillende plaatsen is men van wege het bestuur der gazfabriek alhier bezig met het doen van opgravingen der gaz-pijpen. Men wil namelijk weten, dat men in de pijpen lekken bespeurt, waardoor de gazdamp in de woningen zou doordringen en op de welputten nadeelig zou werken.

— De heer P. Regout, lid van de Eerste Kamer, heeft aan de leden der Tweede Kamer toegezonden een fransch werd, getiteld: »*La navigation sur la Meuse et le canal de Maastricht à Bois-le-Duc, recueil complet des documents relatifs aux traveaux de cette navigation internationale.*" In dit werk, dat de strekking heeft om voor de Staten-Generaal toe te lichten het belangrijke vraagstuk der wateraftappingen in Noord-Brabant en Limburg met betrekking tot daartegen strijdig geachte handelingen van het belgische gouvernement, vindt men alles bijeen, wat tot het uitbrengen van een oordeel met kennis van zaken leiden kan.

GOUDA, 12 Nov. De Veemarkt was heden met grooten aanvoer, en alles, vooral de vette tot hooge prijzen verkocht. — Varkens met gewonen aanvoer tot hooge prijzen verkocht. — Boter *f* 1,12 a 1,20; Weiboter *f* 0,96 a *f* 1,02.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

LONDEN, 14 Nov. De officiëele tijding is ontvangen dat de opstandelingen weder de overmagt hebben te Lucknow en tusschen Lucknow en Cawnpore. De Engelschen tellen duizend gekwetsten. Versterking wordt dringend vereischt. Generaal Outram is voornemens naar Cawnpore terug te trekken.

Het Parlement zal tegen den 1 of 3 December a. s. worden bijeengeroepen.

Te Lurgan in Ierland zijn de werklieden, wegens gebrek aan arbeid, in opstand geraakt. Zij bedreven eenige ongeregeldheden, doch de rust werd spoedig hersteld.

De braziliaansche stoomboot is aangekomen.

Met de *North Star* zijn berigten uit New-York van 31 Oktober ontvangen. De financiële toestand was iets beter.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Okt. De dood van den heer Abatucci, minister van Justitie, heeft hier veel indruk gemaakt. De *Moniteur* van heden bevat een keizerlijk besluit, waarbij bepaald wordt, dat de begrafeniskosten van den overledene door den Staat gedragen zullen worden.

— Het afsterven van de hertogin van Nemours heeft te Parijs een droevigen indruk te weeg gebragt. Deze prinses, 35 jaar oud, was door de beminnelijkheid van haar karakter, een band tusschen alle leden van haar familie.

— In Piëmont was de aandacht der Regering gevestigd op de finantiëele krizis, welke zich ook aldaar sterk heeft doen gevoelen. Het nemen van krachtige maatregelen is noodig geweest, om aan de schaarschte van geld te gemoet te komen.

— Eenige dagen geleden had er een aandoenlijk tooneel plaats bij gelegenheid eener plegtige zitting van het geregtshof te Orleans. — Een koopman uit Tours was, een 12tal jaren geleden, gedwongen zijne schuldeischers schorsing van betaling te verzoeken. Hij verliet de stad en werd bediende in een aanzienlijk handelshuis, waar hij ten laatste ten gevolge van zijn ijver en schranderheid deel aan de winsten kreeg. Na tienjarige inspanning was het den heer Guineau eindelijk gelukt zijne schuldeischers te voldoen en hij verzocht gerehabiliteerd te worden.

Vergezeld van zijne echtgenoot en kinderen, omringd door talrijke vrienden, meestendeels opzettelijk van Tours gekomen, verscheen de achtenswaardige koopman voor de balie van het keizerlijk geregtshof te Orleans, waar al de regters in pleeggewaad vereenigd waren. Na het arrest der rehabilitatie te hebben uitgesproken, wenschte de prezident, met bewogene stem, den heer Guineau geluk en sprak: »Het hof is met uwe pogingen, met uw vlijt, met uwe opofferingen bekend; het acht zich gelukkig u aan brave menschen tot voorbeeld te kunnen stellen, en als een verwijt voor hen, die zich te gemakkelijk aan openbare minachting prijs geven."

— De Bisschoppen van de kerkelijke provinciën van Turijn, bestaande uit elf diocesen en geheel het eigenlijk gezegde Piëmont bevattende, hebben aan de geloovigen, onder hun bestuur, een kollektieven herderlijken brief gerigt, waarin zij met nadruk er op aandringen, dat de christelijke kiezers van hun regt in de tegenwoordige omstandigheden gebruik maken, en zoodanig stemmen, dat de vertegenwoordiging uit lieden besta, die oprecht aan de godsdienst en het welzijn van den Staat verknocht zijn.

Onder anderen wordt in dien brief gezegd, dat de Bisschoppen, als burgers, voor het welzijn van het vaderland niet onverschillig mogen zijn, en in hunnen werkkring alles moeten aanwenden tot zijn wezenlijk heil, daarbij aanhalende, dat Jezus Christus in zijne liefde voor zijne landgenooten de rampen beweende, die over Jeruzalem zouden komen.

Vervolgens wordt er op den belangrijken pligt gewezen, die de kiezers voorschrijft hunne stemmen slechts op degenen uit te brengen, die zij uithoofde hunne braafheid en gehechtheid aan de Katholieke Kerk en van eerbied en gehoorzaamheid voor zijn zigtbaar Opperhoofd, als opregte voorstanders van het goede en van den welstand der natie beschouwen. Immers, het zou voor God en de menschen onverschoonbaar zijn, indien de kiezers zich met geene staatkunde bemoeijen en zich onverschillig op de toekomst verlaten wilden. 't Betreft hier niet alleen staatkunde, maar een voorschrift van christelijke zedeleer. Het geldt het algemeen welzijn, de eer van godsdienst, dien hoeksteen van het Statuut, en [illegible] wier lommer wij leven en die de bron is van alle zoowel algemeenen als bijzonderen voorspoed.

»'t Kan u niet onbekend zijn, zoo leest men verder, dat een vreeselijke strijd tegenwoordig gevoerd wordt tusschen de dwaling en de waarheid, tusschen den geest des kwaads en den geest Gods, tusschen de afgoden en het christelijk geloof. Wie zal ons kunnen [illegible] nen, verdedigen, de overwinning doen behalen in dezen krijg, zoo niet Gods almagtige hand, waartegen niets bestand is, ons helpt?

— Omtrent de voorouders dergenen, die tot de verbende behooren welke thans voor het hof van assises der Aisne terecht staan, leest men in de bladen de geschiedenis, die van voor vijf-en-twintig of dertig jaren dagteekent.

Te Rosières en in den omtrek werd destijds schrikkelijk gemoord en gestolen. De politie van Parijs zond Vidocq, die als konijnen-koopman te Rovières aankwam. Hij nam zijn intrek in de herberg, waar de moordenaars hun hoofdkwartier hielden, op het gevaar af van als een spion geslagt te worden.

Maar onze man bekend met de dieventaal, won spoedig het vertrouwen der schelmen, en onder het ledigen van een aantal fleschjes bier werd er besloten in den volgenden nacht een pachter te bestelen, van wien men zeide dat hij in 't bezit van een aanzienlijke geldsom was.

Denzelfden nacht dat men den pachter zou bestelen, ontving deze achtereenvolgens het bezoek van een zestal mannen, gekleed in blaauwe kielen, met strooien hoeden op. Deze zes mannen waren geen anderen dan zes gendarmes met een luitenant, en maakten den boer met hun plan bekend, doch deze zag niets anders in hen, dan spitsgezellen van de bende, en wilde onraad gaan wekken; maar de luitenant belette hem dit met geweld. Vervolgens wapende men zich, plaatste op een tafeltje een lamp, en hing aan een koord boven die lamp een soort van domper, zoodat hij door middel van een katrol konden laten dalen, ten einde het einde den koord hield, naar verkiezing het vertrek verlichten of verduisteren kon.

Toen dronk men koffij met den landman, waarbij gezorgd werd, dat in den kop van dezen eenige droppels opium gegoten werden, zoodat hij spoedig in slaap viel, en toen in plaats van in zijn bed daarachter werd gelegd, ten einde hem voor de slagen en schoten te behoeden, die te wachten waren.

Goed gewapend vatten de luitenant en de brigadier post achter de gordijnen van het bed; twee gendarmen verscholen zich in een kast, twee anderen kropen onder de tafel. De luitenant, met een overgehaald pistool in de hand, liet den domper op de lamp dalen, waardoor er een diepe duisternis ontstond.

't Was een donkere regenachtige nacht; de honden blaften op het veld en de boer ronkte als een dronkaart.

Eindelijk hoorde men 't een uur slaan.

»Geeft acht," fluisterde de luitenant zijnen lieden toe.

Een sleutel werd in het slot gedraaid, en men hoorde den trap kraken. De deur werd geopend en zware voetstappen klonken op den vloer. De luitenant trok den domper naar boven en bij het wit en helderschijnend licht zag men den ouden Lemaire en drie zijner gezellen. Ook Vidocq was bij de expeditie.

Er ontstond een bloedig gevecht, waarbij pistoolschoten en sabelhouwen gewisseld werden, waarna het drama op het groote marktveld van Montdidier en op de galeijen van Brest een einde nam.

— Men schrijft uit Madrid, dd. 5 November, aan den *Droit*:

Een dier bloedige drama's, welke men dikwijls in Spanje ziet, is den 30 Oktober ll. in het dorp Gallinero voorgevallen.

Zeven gewapende mannen met buksen voorzien, kwamen in het dorp toen bijna al de bewoners de H. Dienst bijwoonden en sloten de geloovigen in de kerk op. De zuster van den pastoor heeft bevel ontvangen om zich te verwijderen; de anderen hebben op doodstraf moeten blijven.

De dieven hebben het huis van den pastoor geplunderd, in tegenwoordigheid zijner zuster, daarna nog twee huizen der vermogendste inwoners en vervolgens in allerijl de vlugt genomen.

Een tweede sleutel der kerk, die zich in het huis van den pastoor bevond, heeft gediend om de opgeslotene los te laten, die na zich met hooivorken, stokken en sommigen met geweeren gewapend te hebben, dapper de roovers hebben nagezet.

Op een mijl afstands van Gallinero zijn de boosdoeners ingehaald en is een levendige fuzillade begonnen, waardoor een hevige schrik in de dorpen Manzanares en Villarejo ontstond. Eenige moedige jongelingen zijn toegesneld met geweren met scherp geladen.

De bandieten, hoewel minder in getal, doch die met dat soort van geweren gewapend zijn, welke zeer verdragen, hebben een krachtigen tegenstand geboden. Evenwel werden twee hunner weldra buiten gevecht gesteld. Een der boeren naderde een geveld roover om hem van daar te slepen, doch op het oogenblik dat hij zich over hem boog, schoot de roover zijn geweer af en doodde den boer.

Zijn medegezellen, hierdoor woedend geworden verdubbelden hun pogingen en eindigden met zich meester te maken van de andere roovers, die zich thans in handen van het geregt bevinden.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Okt. De groote faillieten der drie laatste dagen hebben den handel en de fabrieken gevoelig aangetast. De arbeidende klasse ondervindt den schok dezer rampen en te Glasgow verkeert de bevolking in zulk een toestand van opgewondenheid, dat men troepen van Edimburg heeft moeten ontbieden, om wanordelijkheden te voorkomen. Evenwel is er gelukkig niets ernstigs voorgevallen en uit Londen ontvangen goud en zilver heeft de banken, die nog niet omvergeworpen zijn, in staat gesteld het hoofd aan den storm te bieden.

De Regering heeft de engelsche bank veroorloofd het evenwigt te verbreken tusschen het baar geld en den omloop der billetten. Dit door de Regering genomen besluit wordt door den *Times* sterk aangevallen, die het gevaarlijk en ongepast noemt.

— Een methodistiesch predikant te Boston in Amerika, hield dezer dagen, even als de meesten zijner ambtgenooten, een gelegenheidspreek over de hardheid der tijden en de geldkrisis, en vond daarin aanleiding tot schoone redekunstige figuren over de volstrekte noodzakelijkheid der spaarzaamheid. Door zijne redenen getroffen en overtuigd, hielden zijn hoorders den volgenden dag een bijeenkomst om de vraag te behandelen op welke wijze zij het best de lessen van den predikant zouden kunnen volgen, en een der eerste besluiten was zijn traktement van 1000 op 600 dollars te verminderen. Men weet niet of deze toepassing zijner preek hem zeer aangenaam is geweest.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 12 Nov. Men verneemt, dat er eenige verandering zal worden gebragt in de wijze, waarop tot hiertoe degenen begraven werden, die zich-zelven het leven hadden ontnomen. In dat geval zal er een kommissie worden benoemd om te onderzoeken of de zelfmoordenaar ja dan neen zijne verstandelijke vermogens bezat. De pastoor der gemeente zal, in overeenstemming met die kommissie, bepalen op welke wijze de begrafenis moet geschieden. Voorloopig zal het lijk van een zelfmoordenaar buiten het kerkhof begraven worden.

— Uit Belgrado wordt van 5 dezer gemeld, dat het hof van die stad uitspraak had gedaan in de zaak der zamenzweering tegen het leven van den vorst van Servië. Men zeide, dat zeven der zaamgezworenen ter dood waren veroordeeld, terwijl een met levenslange opsluiting was gestraft. De regters hielden hunne zittingen in het militair hospitaal, alwaar de beschuldigden gevangen zaten; men had een ieder afzonderlijk ondervraagd; hun was geen verdediger toegevoegd en men had ook weinig notitie genomen van hetgeen zij tot hunne verdediging in het midden bragten.

ITALIE.

ROME, 7 Nov. De H. Vader heeft tot zijn geheimaalmoezenier benoemd Mgr. Gustaaf, uit het vorstelijk geslacht der Hohenlohen, en tot zijn geheim-kamerheer, Mgr. Francisco Rici, tot hiertoe surnumerair in de uitoefening zijner funktiën.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 November. De *Indépendance* meldt het volgende, aangaande de bijeenkomst van volksvertegenwoordigers der regterzijde, welke ten huize van den heer Felix de Merode heeft plaats gehad.

»De leden, die deze vergadering zamenstellen hebben in de eerste plaats bepaald, geheel tegen het advies van sommigen hunner, dat de klerikale partij zoo nadrukkelijk mogelijk zou handelen en door alle middelen op de verkiezingen inwerken, welke het gevolg zullen wezen der aanstaande ontbinding van de Kamer van vertegenwoordigers. Alle afgevaardigden van de oude regterzijde zullen zich bij de kiezers aanmelden en zich een wederzijdschen steun verleenen."

Er is een koninklijk besluit verschenen, waarbij de ontbinding der Kamer bepaald wordt, en de verkiezingen op 10 December uitgeschreven worden. De Senaat en de nieuwe Kamer van afgevaardigden zullen den 15n December bijeenkomen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 14 November.

ONDERTROUWD (12 Nov.): W. Witting met J. H. Leopold. — F. C. Koek met M. J. van Santen.

GETROUWD (12 Nov.): J. J. W. Borchers met F. L. W. van Beek. — J. G. Sweers met A. Z. L. de Casparis.

BEVALLEN (12 Nov.): G. L. C. A. van Rijn, geb. Walraven, D.

OVERLEDEN (9 Nov.): O. Aliets, 74 j. — J. Emmelot, wed. C. Keer, 58 j.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 54⅞	Livorno	2/m.	f 38¼
»	zigt	» 55$\frac{1}{16}$	Napels	»	» 81½
Bordeaux	2/m.	» 54⅞	Petersburg	»	» 1 70
»	zigt	» 55¼	Weenen	6/w.	» 32½
Madrid	3/m.	» 236	Augsburg	»	» 35$\frac{7}{16}$
Cadix	»	» 238	Frankfort	»	» 98¾
Seville	»	» 235	Hamburg	2/m.	» 34½
Bilbao	»	» 235	»	zigt	» 35$\frac{5}{16}$
Lissabon	»	» 40⅝	Londen	2/m.	» 11,57½
Porto	»	» 40½	»	zigt	» 11,80
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam		»

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 13 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 53⅞p; Obligatiën 4½ pc. 95⅝g; Spanje 1¼ pc. 24⅛g; Binnenl. 3 pc. 36½p; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 73¾; id. Nationale 75⅛g.

PARIJS, 13 Nov. Fransche 4½ pc. 90.75; 3 pc. 66 80; 1¼ pc. Spanje 25¼; 3 pc. id. 37⅞; Fr. O. Sp. 650; Rom. Leen. —.

MADRID, 12 Nov. 3 pc. Schuld 39.20; id. 1¼ pc. 26.75.

LONDEN, 13 Nov. Consols op tijd 89⅞; Spanje buitenl. 1½ pc. 25; Rusl. 5 pc. 104; id. 4½ pc. 95; Holl. 4 pc. 96½; id. 2½ pc. 63½; Sard. 5 pc. 88; Braz. 101; Peru [illegible] Mexikaan 3 pc. 17⅞; Portugal 3 pc. 43½; Ecuador 13½; Venezuela 30; Wissel op Amst. 12.01½; Hamburg 13.13.

WEENEN, 13 Nov. Met. 5 pc. 79¾; Nationale 81⅞; Bank-Aktiën 967; Credit Anst. 193¾; Noord-Bahn akt. 169½; O.-Fr. Spoorw. akt. 272¾; Saltzb. 100; Lomb. Venetiaans. 90; Wissel op Londen 10.27; Goud 11; Zilver 7⅝.

BERLIJN, 12 Nov. 4½ pc. Pr. Staatsch. 99½; 5 pc. Rusland 104; Wissel op Londen 2/m 6 Th. 18¼; Amst. kort 142⅝; Hamb. 150⅝; Petersburg 97½; Diskonto 7½.

BERLIJN, 13 Nov. 3½ pc. Pr. Staatsch. 99; 5 pc. Rusland 103⅝; Diskonto 7½.

HAMBURG, 13 Nov. Spanje 3 pc. —; id. 1½ pc. 23⅝; Rusl. 5 pc. 98½; 4½ pc. —; 3 pc. Mexikanen 6⅞; Vereins-bank 98⅝; Noord-Duits. bank 88; Wissel op Londen 3/m. 13 05½; id. kort 12.15½; Amst. 36.45; Diskonto 9½.

FRANKFORT, 13 Nov. 5 pc. Met. [illegible]; Spanje binnenl. 24⅝; id. 3 pc. —; Wissel op Londen [illegible]; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —; Diskonto 6.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		12 NOV. 4½ u. gebl.	13 NOV. 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.		103½	»	
Nederl. Bank	4 »			»	
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	61$\frac{13}{16}$	61$\frac{15}{16}$	» 62	61$\frac{15}{16}$
Dito Dito	3 »	73⅞	73	» 73¼	73½
Dito Dito	4 »	95¼	94⅞	» 95¼	95¼
Amortis. Syndik.	3½ »	88⅛	88	»	
Aand. Handel-Maatsch.	4½ »	135	134	» 136½	136½
dito Contant	4½ »	137	135	»	
Oost-Ind. Leening	4 »	93$\frac{5}{16}$	92⅞	»	
Aand. Holl. Spoorweg.				»	
Leening idem	4½ pCt.			»	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »	99		»	
Maatschappij van Weld.	4 »			»	
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ »			»	
Dito bij *Rothschild*	2½ »	50⅛	50	»	
Frankrijk, Certifikaten	3 »			»	
Spanje, Obligatiën	1¼ »	24⅝	24½	» 24⅝	24⅝
Dito	3 »	41¼	41$\frac{1}{16}$	» 41¼	
Dito Binnenl.	3 »	36$\frac{5}{16}$	36⅛	» 36⅜	36⅜
Amortisable Schuld				»	
Bewijzen Coupon		4$\frac{5}{16}$	4$\frac{5}{16}$	»	
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	42⅜	42⅛	» 42$\frac{9}{16}$	42$\frac{9}{16}$
Dito 1856	3 »	42$\frac{5}{16}$	42$\frac{1}{16}$	» 42¼	42¼
Dito Uitgestelde				»	
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	102⅞	102⅝	» 102⅞	102⅝
Dito bij idem 1828/1829	5 »	101½	101⅜	»	
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	91¼		»	
Dito bij idem 1840	4 »	82½	83	»	
Dito bij *Stieglitz*	4 »	82½	82¾	»	
Dito Nieuwe	4 »			»	
Dito 5de Serie	5 »	95	94⅝	» 94⅞	
Dito 1855, 6de Serie	5 »	97	96½	» 97	96⅞
Dito adm. te Hamburg	5 »			»	
Dito dito te Londen	5 »			»	
Dito dito dito	4½ »	92¾		»	
Inschrijving in Assignat.	6 »			»	
Certifikaten van dito	6 »	63¾	63½	»	
Spoorweg Aandeelen	5 »	71½		»	
Polen, Aand. 1835, fl. 500	f	150	149	»	
Obligatiën	4 pCt.	76$\frac{5}{16}$	76⅜	»	
Pruissen, Obligatiën	4½ »			»	
Aandeelen 1854	3½ »		194	» 195	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				»	
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »			»	
Dito dito	4 »	59¼		»	
Dito Metalliek	5 »	70⅝	70	» 70$\frac{7}{16}$	70$\frac{7}{16}$
Dito Rente Amsterdam	5 »	82¼	82	» 82¼	82½
Dito Nationale 1854	5 »	72¼	72	» 72½	72¼
Dito dito	2½ »	36½	36¾	» 36⅝	
Weener Bank-Aktiën	f	1057	1054	» 1055	
Dito Aand. fl. 250, 1839	»		390	»	
Dito dito 250, 1854	4 pCt.		303	»	
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 »			»	
Dito bij *Rothschild*	5 »			»	
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 »			»	
Dito	3 »			»	
Braziliën, Geldl. 1824 v. £100	5 »			»	
Dito 1839 van £100	5 »			»	
Dito 1843 » £100	5 »			»	
Dito 1852	4½ »			»	
Sardinië	5 »			»	
Peru, Geldl. 1854	4½ »			»	
Dito te Parijs				»	
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	13⅞	13	» 13⅝	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½ »		25½	» 25⅝	
Dito Uitgestelde	2 »		10½	»	
Grenada, Obligatiën	3½ »	16$\frac{5}{16}$	16¼	» 16⅜	
Dito Uitgestelde		5¼		»	
Mexiko dito	3 »	17	16⅞	» 17	
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C*, Lr. A	f			»	
Dito dito	» B »		760	»	
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			»	
Amerik. Bank-Aktiën				»	
Illinois Spoorweg-Aandeelen		85		»	
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	75	75	» 76	76
Louisiana	5 »			»	
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 »		3$\frac{7}{16}$	»	

Bij levendigen handel waren binnen- en buitenlandsche fondsen onveranderd. Aand. Handel-Maatschappij beginbeurs 1 pCt. lager verhandeld, sluiten als gisteren. De markt sluit in eene verbeterde stemming.

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt. Prolongatie 6½ pCt., Diskonto 7 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 14 November.

Overzigt der Week.

De algemeene finantieele moeijelijkheden, die in volle mate blijven aanhouden, hebben ook wederom allen handel in de verschillende artikelen op eene merkbare wijze verhinderd. Het eenige wat gedaan wordt is voor strikte behoefte.

KOFFIJ zonder handel. De door de N. H. M. in veiling gebragte Ceylon-Koffij zijn allen teruggenomen. Braziel in een doen.

SUIKER zonder omzet. De taxatie voor de op 19 dezer te houden M.-veiling sorteert omme de f 8 onder de waarde der laatste September-veiling. Voorraad alhier bij de N. H. M. 7319 kr.; bij partikulieren 1206 kr.

THEE vast doch zonder handel.

TABAK. De laatstelijk voor Java betaalde prijzen waren wat lager dan de vroegere, voor fijn bruin dekblad, waarvoor nog veel vraag heerscht. De 681 p. hoofdmerk GL, restant der 1060 p. Malang per *Cornelia* zijn uit de hand verkocht en komen dus op 19 dezer niet in veiling. Den 17n dezer zijn bij Inschrijving aan de markt 1429 p. Tamayang per *Anna Christina* en 1806 p. TR per *Cornelia*, *Enterpe*, *Ida* en *Anna*

Christiph. In andere soorten kwamen geene noemenswaardige afdoeningen tot stand.

SPECERIJEN EN KRUIDENIERSWAREN. *Rijst* stil en zou men voor ongepelde soorten lagere prijzen moeten aannemen. In Gepeld gaat slechts weinig om. *Specerijen* verlaten.

HUIDEN. Momenteel zeer flaauw en zonder koopers; alleen transparente O. I. nog gezocht. Inlandsche zoorten zeer stil en prijzen verlaagd.

STERKE DRANKEN. *Arak* zeer flaauw en niet dan tot verlaagde coursen te plaatsen. — *Moutwijn f* 15. — *Jenever f* 21. — *Amst, Proef f* 22¼.

METALEN. Banca-*Tin* is deze week tot *f* 70 verhandeld. — *Koper* zonder omzet.

TALK en SMEER *Talk* is deze week tot verlaagde prijzen omgezet

WOL. Ten gevolge der van Londen per telegraaf afkomende berigten omtrent de instelling der veiling iets flaauwer gestemd. De N. H. M. heeft ter kennis gebragt dat de tegen 26 dezer te Rotterdam aangeslagene veiling onbepaald is uitgesteld.

KATOEN flaauwer. De afloop der gisteren bij de N. H. M. gehoudene veiling is als volgt:

285 balen Georgia (beschadigd), liggende te Amsterdam:

	verkocht.	opgehouden.
31 b. good ordinairy BS	7 b. 34½ à — c.	24 b. 34¾ a — c.
114 „ low middl.	21 „ 35½ „ 35¾ „	93 „ 36½ „ 37½ „
81 „ middl.	„ 20 „ 38¾ „ — „	68 „ 37¼ „ 40½ „
52 „ striot middl.	„ 27 „ 38¼ „ — „	27 „ 38¼ „ — „

2222 b. Oost-Ind. (Gedeeltelijk beschadigd.) Liggende te Amst.

	verkocht.	opgehouden
975 bn. Dhollerah midd. fair	150 b. 29 c.	825 b. 29 c.
22 „ „ „ BS	— „ — „	22 „ — „
1132 „ Oomrawattee gd mid.	50 „ 28 „	1082 „ 28 „
93 „ „ „ BS	— „ — „	93 „ — „

De 1063 balen Oost-Indische Katoen voor partikuliere rekening is niet geveild.

GRAANMARKT.

Tarwe onveranderd: 134 ℔ n. witb. Poolsche *f* 365; 133 ℔ b. dito *f* 340; 132 ℔ j. wb. dito *f* 370; 133 ℔ n. Nassaudietsche *f* 285.

Rogge flaauw: 124 j. Pruiss. *f* 190. 122 ℔ mindere dito *f* 170 partij; 117 ℔ Petersb. *f* 160; 119, 120 ℔ dito *f* 166; 120 ℔ Arch. *f* 174.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie dadelijk 67½, in April ek. 72½; Dec. 68½ &. *Raapolie* op 6/w. *f* 40¼; Vliegend *f* 39; 1°. Mei ek. *f* 39½, ¼; Dec *f* 38, ¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 39½; Vliegend *f* 38; 1°. Maart, April en Mei ek. *f* 35½; Dec. 37, ¼. *Hennepolie* op 6/w. *f* 43¼; Vliegend 42.

SCHIEDAM, 13 Nov. Moutwijn *f* 15.50; Jenever *f* 21; Amst Proef *f* 22,25, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling *f* 1,80 per ketel.

MIDDELBURG, 14 Nov. Tarwe, Puike Nieuwe Zeeuwsche *f* 9. gewone *f* 8,75 a 8,50, mindere *f* 8,40 per mud. Puike Jarige Walchersche dito *f* 10 a 9,50; puike Nieuwe *f* 9,50 a *f* 9, naar kwaliteit. — Rogge, Puike Zeeuwsche *f* 7 a *f* 6,75. — Garst, Puike Winter *f* 6,30; dito Zomer *f* 6,10 a *f* 6. — Walchersche Witteboonen *f* 12,50 a *f* 12,75 per Mud; dito Paardeboonen werden meestal *f* 7,25 gehouden doch meer als *f* 7 werd niet geboden; dito Bruineboonen *f* 9,75 a 9,50. Walchersche Groene Erwten *f* 8,25 a *f* 8,40, de mud. — Zeeuwsche Paardeboonen *f* 7 en dito Groene Erwten *f* 7,80. — Raap-olie *f* 43,50. Patent-olie *f* 45,75. Lijn-olie *f* 45 per vat.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 12 Nov. Ruige, Cameleon, Triëst.

HELVOET, 12 Nov. Stang van Hees, van der Palm, Tjilatjap, I. v. Brouwershaven. Blohm, Betsy Peilbach, Callao, l. v. Cowes.

UITGEZEILD:

TEXEL, 12 Nov. Kramer, Zeeploeg, Cheribon.

RIVIER-VAART.

Rijnhoogte ARNHEM, 13 Nov. 2 p. 9 duim.
KEULEN, 13 „ 3 vt. 1 „

Advertentiën.

(3829) Heden overleed na eene hevige ziekte van 8 dagen, voorzien van de H. H. Sacramenten, mijn welbeminde Echtgenoot, de Heer THEODOR VOSS. Hij bereikte den ouderdom van slechts 36½ jaren en laat mij uit eene gelukkige Echtvereeniging drie nog zeer jeugdige kinderen na.

BOLSWARD, 4 Nov. 1857.

M. E. VOSS, geb. SCHULTE.

Een R. C. jong Mensch, bezitter van den Derden rang, in staat zijnde het Fransch en den Zang te helpen onderwijzen, zag zich gaarne als **HULP-ONDERWIJZER** in eene betrekking geplaatst. De reflecterenden adresseren zich met brieven *franco* onder letter O. bij P. STOKVISCH, Boekhandelaar te 's Bosch. (3849)

Een jong Mensch, sedert geruimen tijd op een Kantoor werkzaam, doch zijne positie wenschende te verbeteren, zag zich gaarne tegen Maart of April in eene goede betrekking geplaatst, liefst in de Provincie Zuid-Holland. Hierop reflecteerende adressere zich met *franco* brieven, onder Letter Y bij den Boekhandelaar N. J. VERHOEFF, Houttuin te Rotterdam. (3850)

AANBESTEDING.

Het R. K. PAROCHIAAL KERKBESTUUR der O. L. VROUWE PAROCHIE te SCHIEDAM zal, op *Maandag den* 30 *November* 1857, des middags ten 12 ure, ten Huize van den Logementhouder J. VAN VELZEN, in de Visscherij, bij de Vlaardinger Poort aldaar, in het openbaar AANTEBESTEDEN:

Het Bouwen eener Nieuwe Kerk, enz.

De Bestekken liggen ter lezing te *Rotterdam*, bij J. M. DE MAN, in het Nieuwe Koffijhuis; te *Delft*, bij de Gez. VAN HEIJNINGEN, Heeren-Logement; te *'sGravenhage*, bij J. F. SMEETS, Zuid-Hollandsche Koffijhuis; te *Haarlem*, bij de Wed, TERBURG, op de Varkenmarkt; te *Amsterdam*, bij REGGERS, in het Hof van Braband; te *Utrecht*, bij DE GROOT, in de Liggende Os; te *Arnhem*, bij HOLTERS, in het Hôtel des Pays-Bas; en te *Schiedam*, bij J. VAN VELZEN, alwaar van af den 17 November de Teekeningen kunnen worden bezigtigd.

Het Bestek is op *franco* aanvrage à *f* 1.— te bekomen bij den Boekhandelaar P. J. VAN DIJK te *Schiedam*.

De aanwijzing in loco zal worden gedaan op den dag der Besteding, des morgens ten 10 ure; en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Architect B. M. SCHREIJER, Korte Hoogstraat, te *Rotterdam*.

SCHIEDAM, 15 November 1857. (3851)

VERBETERD LANDBERGSCHE VLEKKENWATER

(de Franschen noemen het ook wel Ganthophille, Benzine, Etheroleïne etc.), om handschoenen en zijden linten te wasschen; om stearine, was, olie, verf, smeer en alle andere vetvlekken uit zijden, wollen en gemengde stoffen weg te nemen, zonder deze te beschadigen of de kleuren te veranderen.

De prijs van een plat vierkant fleschje is 40 Cts.

De nieuwe **MINERALE LIJM,** om gebroken Porcelein, Glas, Marmer, IJzer en andere Voorwerpen te herstellen, is altoos gereed voor het gebruik; zij is kleurloos, doorschijnend als Glas, en hecht het gebroken voorwerp zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats dan op de gelijmde breken zal. Water oefent er geen of weinig invloed op, wanneer men ze tijd tot verglazing heeft gelaten. Een Fleschje kost 30 Cents en kan, wanneer men het goed gesloten houdt, jaren lang gebruikt worden.

VERKOOPHUIS en de bekende Depôts. (3848)

(3827) De Boekhandelaar J. T. SOMMER, te Almelo, heeft uitgegeven en bij den Heer C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam mede verkrijgbaar gesteld:

Dr. A. STOLZ. **Jaarboekje voor Tijd en Eeuwigheid.** Eerste Jaargang 1847, met plaatjes, 2de druk; zoodat nu aan de menigvuldige aanvrage van complete stellen, door dezen herdruk kan voldaan worden.

Zoodra mogelijk zal in het Nederduitsch worden uitgegeven:

Reise nach dem Heiligen Lande enz., von Dr. ALBAN STOLZ.

De Commissie voor de Spijskokerij der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo, neemt de vrijheid beleefdelijk te verzoeken, aan alle degenen, die gedurende den aanstaanden Winter daarvan gebruik wenschen te maken ten behoeve der armen, en wier inschrijvings-billetten nog niet in handen der Commissie ontvangen zijn, dezelve bij een der leden ten spoedigste te laten bezorgen, dewijl eerst na de kennis der algemeene deelneming de verdere regeling behoorlijk geschieden kan.

Bij de hieronder vermelde leden en aan het lokaal der Vereeniging op de Bloemgracht, zijn ook nog Circulaires en Inteeken-billetten te bekomen voor de belangstellenden, aan wien de bezorging onwillekeurig mogt verzuimd zijn.

AMSTERDAM, 31 October 1857.

J. H. CRAMER, Singel bij de Driekoningstraat.
H. ROELOFS, Hazenstraat bij de Elandstraat.
C. G. J. ERFTEMEIJER, Anjeliersgr. hoek Boomdwarsstraat.
J. J. ELSENBURG Az., Keizersgracht bij de Beerenstraat.
J. S. DE HAAS, Achterburgwal, bij de Gasthuismolensteeg.
J. B. BROEKMAN, Huidenstraat.
J. A. F. VAN DER STORM, Achterburgwal bij de Hoogstraat, (38..)

(3809) Bij G. A. GULIKERS, Boekhandelaar te Maastricht, zijn zoo even in het licht verschenen en alom te bekomen, ten gebruike voor Gymnasiën, Instituten, enz.

Gemakkelijke Opstellen voor eerstbeginnenden of allereerste Oefeningen in de Fransche taal, met bijgevoegde regelen, volgens de spraakkunst van den Eerw. Heer J. J. PETER en andere taalkundigen. Vijfde deel of syntaxe, 1e afdeeling . . . . *f* 0..
Idem Vijfde deel, 2e afdeeling . . . „ 0..

Gemakkelijke Opstellen voor eerstbeginnenden of allereerste Oefeningen in de Fransche taal, met bijgevoegde regelen volgens de spraakkunst van H. NOËL en CHAPSAL en andere taalkundigen. Eerste deeltje, *zesde druk* . . . . *f* ..
Idem. Tweede deeltje, *zesde druk* . . . ..
Idem. Derde deeltje, *vijfde druk* . . . ..
Idem. Vierde deeltje, *vierde druk* . . . ..

Het verschijnen van den *zesde druk* levert een onwedersprekelijk bewijs, dat die werkjes eene volkomen goedkeuring hebben mogen wegdragen.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HAAS wordt met succes gedebiteerd:

DE GEBRUIKEN EN PLEGTIGHEDEN
DER
Roomsch Katholieke Kerk,

Met Geschiedkundige Aanteekeningen, ten dienste der Katholieke Jeugd. Vrij naar het Hoogduitsch van

JOZEF ANTONY,
Hoogleeraar te Munster.

door H. J. SONJEE, R. C. Pastoor te Noordwijk.
Tweede herziene druk.
Prijs 25 Cents.

De Uitgevers hebben den prijs van dezen 2den druk van dit voor de Jeugd zoo nuttig werkje 10 cents lager gesteld dan den eersten druk, om het boekje, dat door vele Heeren Geestelijken wordt aangeprezen, meer algemeen te verspreiden.

Boekhandel van de Wed. J. R. VAN ROSSUM te Utrecht.

Belangrijke Prijsvermindering.

voor *f* 12.— in plaats van *f* 21.30.

Niet op aanraden van velen, noch om opruiming te maken, zoo als meermalen de redenen leiden tot Prijsvermindering, maar omdat men hier te lande, de HOLLANDSCHE uitgave DER WERKEN VAN DEN H. ALPH. MARIA DE LIGUORI IN 22 DLN., door eene VLAEMSCHE Editie wil verdringen, zoo heeft bovengenoemde na lang beraad besloten om den verkoopprijs te verminderen.

Om ieder dan ook in de gelegenheid te stellen, DEZE Hollandsche uitgave in het bezit te krijgen, en zich niet met een *Vlaemsche* te behelpen, zoo zal gedurende dit jaar

De werken van den H. Alphonsus Maria de Liguori, naar het Italiaansch, vertaald door den Eerw. Pater J. LOOIJAARD, in 22 deelen kl. 8°.

worden afgeleverd voor den buitengewoon lagen prijs van

TWAALF GULDEN.

Voorzeker zal er over de belangrijkheid dezer werken niets behoeven bijgevoegd te worden, dewijl zij van algemeene bekendheid zijn, en ook in ieder Katholiek huisgezin op de eerste plaats behooren.

Ook zijn er eenige Exemplaren overgedrukt, van het DOGMATISCH gedeelte (deel 17—22).

Deze zullen aan de eerste aanvragers worden afgeleverd a *f* 3,50 in plaats van *f* 6,55, hiervan slechts weinige Exemplaren.

Het ASCETISCH gedeelte (deel 1—16) wordt niet afzonderlijk verkocht. (38..)

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.